

му засобі. Створено та впроваджено термо-стабілізатори полімерних матеріалів спеціального призначення для авіаційної та ракетно-космічної техніки.

Перу вченого належать 10 наукових оглядів та більше ніж 200 статей у вітчизняних і міжнародних журналах, 25 авторських свідоцтв на винаходи й патентів. Він підготував 2 докторів та 8 кандидатів наук.

У межах міжнародних наукових програм ІНТАС, ІНКО-КОПЕРНІКУС, УНТЦ В.І. Кальченко плідно співпрацює з науковими установами, університетами та фірмами Росії, Польщі, Німеччини, Італії, Франції, Бельгії, США. Його, як професора, запрошували у всесвітньо відомі французькі університети Claude Bernard-Lyon та Ecole Normale Supérieure (Ліон).

Віталій Іванович — член робочої групи та наукової ради Комплексної науково-технічної програми НАН України «Сенсорні системи для медико-екологічних та промислово-технологічних потреб». Він входить до складу низки оргкомітетів вітчизняних та міжнародних конференцій і бере активну участь у їх роботі.

В.І. Кальченко — член Американського хімічного товариства, Міжнародного хімічного товариства «Global Supramolecular Chemistry Network», входить до складу редколегій часописів «Журнал органічної та фармацевтичної хімії», «Chemistry An Indian Journal», «The Open Organic Chemistry Journal».

Наукова громадськість, колеги та друзі вітають Віталія Івановича з ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я, успіхів у творчому пошуку та нових відкриттів.

60-річчя члена-кореспондента НАН України В.А. ШИРОКОВА

28 серпня виповнилося 60 років знаменитому вченому, фахівцеві в галузі математичної та прикладної лінгвістики і лексикографії, теорії інтелектуальних мовно-інформаційних систем членові-кореспондентів НАН України Володимиру Анатолійовичу Широкову.

В.А. Широков народився 1948 р. у м. Жмеринці Вінницької області. У 1971 р. закінчив Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка. У 1979 р. в Інституті теоретичної фізики АН України захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. Із 1980 р. до 1987 р. він працював у Президії АН України. Упродовж 1987–1991 рр. Во-

лодимир Анатолійович очолював Відділення наукової інформації АН України. З 1991 р. він очолює заснований ним Український мовно-інформаційний фонд (УМІФ) НАН України. Це унікальна науково-дослідна установа зі статусом інституту Національної академії наук України, яка підпорядкована Відділенню літератури, мови та мистецтвознавства НАН України. Її створено з метою проведення фундаментальних наукових досліджень та розвитку технологічних застосувань у галузі теоретичної та прикладної лінгвістики. Основні наукові здобутки інституту стосуються сфери комп'ютерної лексикографії. Тут створено перший в Україні комп'ютерний лінгвістичний

корпус, який містить електронну бібліотеку морфологічно анотованих українських текстів та електронний каталог цифрової лексичної картотеки з розвиненими мовно-інформаційними функціями. На початок 2008 р. цей лінгвістичний корпус налічував понад 58 млн слововживань. Національну словникову базу УМІФу рішенням Уряду України у 2004 р. внесено до Державного реєстру наукових об'єктів, які становлять національне надбання України.

В.А. Широков — фундатор вітчизняної наукової школи лінгвістичної технології, автор інформаційної теорії лексикографічних систем. Учений створив теорію семантичних станів, яка становить базу для формалізованого опису широкого кола мовних явищ, об'єднуючи граматичний та лексикографічний різновиди опису мовної системи. Володимир Анатолійович є автором і координатором програми «Словники України», ініційованої Указом Президента України від 7 серпня 1999 р. «Про розвиток національної словникової бази». Він був ініціатором розроблення першого повномасштабного українського електронного словника — Інтегрованої лексикографічної системи «Словники України». За його безпосередньою участю та під його керівництвом створено перший в Україні електронний лінгвістичний корпус, який становить сучасну експериментальну основу для проведення фундаментальних мовознавчих досліджень та створення лексикографічних праць нового покоління. В.А. Широков розробив засади лінгвотехнологічного підходу до експертизи політико-правових документів та законодавчих актів.

У творчому доробку вченого понад 120 друкованих наукових праць, зокрема мо-

нографій «Інформаційна теорія лексикографічних систем», «Феноменологія лексикографічних систем», «Дієслово в лексикографічній системі» (у співавторстві), «Елементи лексикографії», а також п'яти електронних публікацій «Інтегрована лексикографічна система «Словники України».

В.А. Широков — творець Українського лінгвістичного порталу ulif.org.ua, автор концепції Всеукраїнського лінгвістичного діалогу.

Володимир Анатолійович не тільки талановитий науковець, але й організатор науки. Він член Бюро Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України, заступник голови Наукової ради НАН України з проблем «Інформація. Мова. Інтелект», заступник головного редактора журналу «Мовознавство», член Бюро Наукової ради НАН України з проблем «Закономірності розвитку мов і практика мовної діяльності»; входить до складу Української національної комісії з питань правопису, Науково-видавничої ради при Президії НАН України, редколегій низки наукових часописів, експертної ради ВАК України з інформатики та приладобудування, спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук у Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського.

За видатні заслуги В.А. Широкова відзначено Державною премією України в галузі науки і техніки.

Наукова громадськість, колеги та друзі щиро вітають Володимира Анатолійовича з ювілеєм, бажають йому міцного здоров'я, наснаги на довгі роки та нових звершень.